

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
вносить: в Австрії:

на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тиждень 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі числа по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо рукою ми серце і віра руска“. — З Русланових поглядів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II.
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського ул. Я-
гайлонська

Рукописи звертає ся лише за
попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані
є вільні від порта. — Оповідки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надісланим“
40 сот. Подяки і приватні
довесня по 30 сот. від стрічки

Caveant consules...

(Δ) Вчорашні дневники подали вісти про переговори в справі утворення українсько-руського університету, переведені між правительством а представниками польського кола і українського клубу в тім часі, коли ще в розправі над бюджетовою провізорією виголошував обструкційну промову пос. др. Дністрянський, а відтак її закінчив, коли стало певною справою, що Русини згодились на формулку в університетській справі прийняту польським колом. На основі тих дневникарських вістей можемо очікувати собі рішене університетської справи, а яскраве світло на се кидає резолюція ухвалена в сій справі більшістю польського кола.

Ся резолюція зазначає, що польське коло і тепер стоїть на основі ухвали своєї з 22. мая с. р. в справі засновин укр.-руського університету, і заявляє ся за заповідженням засновин самостійного укр.-руського університету в Галичині найпізнійше до 1. жовтня 1916. р. Окреме уладжене і правні приписи в користь руского языка в львівському університеті з днем 1. жовтня зовсім стратять обовязуючу силу, а языком львівського університету, котрий має сьогодні польський характер (?), від 1. жовтня 1916. остане на все єдино і виключно польський язык. В перехідній добі будуть рускі професори іменовані тільки до сповнювання служби, отже дотеперішній склад професорських колегій в нічім не змінить ся наслідком тих іменовань, а новоіменовані професори рускі будуть покликувані до нарад виділів з дорадним голосом виключно в справі руских іменовань і габілітацій.

В сій перехідній добі може міністер просьвіти в кожнім поодинокім случаю покликувати комісію в руских професорів для видавання опінії в справах руск. університету, котрий має бути оснований. Колиб до 1. липця 1916. закон про засновини руско-українського

університету не міг бути конституційним способом ухвалений, тоді з 1. жовтня 1916. має вийти в життя тимчасове studium ruthenum самостійно зорганізоване без ніякої звязи ані правної ані фактичної з львівським польським університетом. Всі дотеперішні уладженя і все майно львівського університету, з виїмкою окремих уладжень руских (тут мають на думці лише бібліотеку руского філологічного семінара) остануть ненарушені при польським університеті як рівнож дотеперішні впливи на управу універс. бібліотеки.

Зарівно в перехідній добі, зглядно приготувний до засновин руского університету, як і при евентуальнім утвореню тимчасового studium ruthenum справа осідку будучого руского університету не може бути нічим пересуджена, бо єї определене має бути застереже в законодавній дорозі. Осідок studium ruthenum буде означений дорогою окремого розпорядку, в порозуміню з представниками обох народів.

Отсе основа резолюції польського кола, на підставі котрої уложену формулку прийняв укр.-руський клуб. Замітно передовсім і знаменно, що вже тепер польське коло стверджує польський характер львівського університету і в тім лише о стілько ріжнить ся з неухваленою резолюцією всепольських послів, що сї домагали ся ствердження в цісарськ. відручнім письмі, що „uniwersytet lwowski był, jest i pozostanie w okresie przejściowym uniwersytetem polskim“, а резолюція ухвалена більшістю кола говорить про „lwowski uniwersytet, mający dziś charakter polski.“

Замітно також і знаменно, що цісарське відручне письмо в університетській справі має як звичають вчорашні часописи, появили ся „dopiero po uruchomieniu Sejmu i załatwieniu reformy wyborczej“, значить десь доперва в марці 1913. р. отже польське коло піддержує на дальше iunctim між університетською справою а виборчою реформою.

Новоіменовані рускі професори в перехідній добі будуть покликувані лише з дорадним голосом в справі руских іменовань і габілітацій, а міністер в тім переходім часі може покликувати комісію з руских професорів в справі будучого руского університету. Осідок руского університету не може бути пересуджений цісарським письмом, а навіть що до осідку studium ruthenum застерігає собі польське коло своє слово.

Але що найбільше замітне і знаменне то четверта точка резолюції, котра крім бібліотеки руск. філос. семінара весь маєток львівського університету, всі уладженя, кабінети, музеї, лабораторії, клініки і унів. бібліотеку загарбує в користь будучого виключно польського університету і як висловив ся др. Лео: „zabezpieczy w zupełności i ustawodawczo na wszelką przyszłość stan posiadania narodu polskiego na uniwersytecie lwowskim“.

Тимчасом не оден і не перший раз ми на основі фундаційних документів цісаря Йосифа II. і Франца I. і на основі історії львівського університету написаної проф. д-ром Фінклем і д-ром Старжинським виказали, що львівський університет був оснований для обох народів, значить і всі ті придбання, які мав і протягом пізніших років одержав львівський університет ім. цісаря Франца I., не є і не може бути лише „narodowym stanem posiadania narodu polskiego“, але що сей стан посідання належить ся також Русинам, бож на витворені і придбані сего стану посідання теперішнього львівського університету складали ся не тільки польські податки, але також і рускі. Так бачили ми в Празі, що коли там розділено університет тамошній на німецький і чеський, всі інститути, музеї, лабораторія і бібліотека остали спільною на дальше власністю до ужитку обох університетів, бо на таке уладжене інститутів і т. п. складають ся цілі десятиліття, а навіть віки а також не тільки сотки тисячів, але й мільони видатків. Змагане польського кола ішло до позбавлення будучого руского університету всяких наукових уладжень, на котрих витворене

треба мільонового майна і цілих десятиліть і рівнано би ся посажденю дерева на камені.

Що унів. бібліотека, інститути, музеї і лабораторії не були фондовані лише для Польків і stanu posiadania narodu polskiego, виходить ясно і з того, що при відкритю клінік медичного університету цісар Франц Йосиф на промову ректора тодішнього д-ра Цвільнського висловив надію, що повний тепер університет зможе сповнити свою задачу „zum Wohle der beiden Volksstämme, die hier ihre Bildung suchen“, а з сего виходить, що й гроші дані на медичний виділ і клініки і їх основане не були призначені лише як нагоду stanu posiadania narodu polskiego, але що они рівнож були і в станом посідання також руского народа.

Про все те повинен подбати укр.-руск. клуб, не quid ruthena natio detrimenti capiat, а передовсім рускі послі-професори львів. університету, котрі не повинні позбувати ся так для руского народа в львівському університеті вложеного майна. Пригадаємо їм тут нагаду в Наук. Товаристві ім. Шевченка з цвітня 1907. р. коли то проф. Дністрянський так повкливо домагав ся виділення руских кафедр в львівск. університеті, а тоді звернено єго увагу на се, що доки они там є, доти ніхто не сміє нам відняти сего стану посідання, значить не тільки сих кафедр але і всего того, що з ними звязане в університеті. На се замітив тоді проф. др. Коліеса, що рівночасно з виділенням руских кафедр мусить міністерство ввести рівнорядні всі інші кафедри і приналежні до них інститути. Але на се почув відповідь: „коли станете послами (а ними ся тоді они не були вибрані), то переконаєте ся в держ. раді практично і наглядно, що „жадати — а досягнути“ се велика ріжниця. Тепер бачимо се наглядно і тому заздалегідь звертаємо бачність руских послів, а передовсім обох послів професорів на їх обовязок.

Др. Остап Манарушка.

ТУРОК.

Нашим дітям присвячене.

Старий, похилений сидів щоденно під муrom панського городу на жарі полудневого кримського пекучого сонця. Лице темно-брунатне осмалене горячими вітрами, в очах тихий, бездонний сум, на голові завій з брудної шматки, на тілі лахи, а ціла постава — ошцетворена покора.

Щоденно минали єго байдужно веселі стрійні пані, що приїхали до Ялти любити ся красою природи, купати ся в морі і робити прогульки по сусідніх горах. Так само ані один з гордих панів не спинав ся біля нужденного Турка, щоби добути з кармана копійчину і дати єму на хліб.

Ані один.

І я щодня переходив біля того музулманського старця, і передо мною клонив він з глибокою покорю голову, підносив руку від грудий до чола і шепотів по тихоньки свою просьбу-молитву.

Але й я не спинав ся ні разу коло него, не добув копійчини.

А прецінь мені єго було жаль. На вид єго нужди і покори почував я моральний біль, діймаючий і пекучий. Так дуже відчу-

вав я борбу, яку провадило мое ціле єство з віжним голосом почування милосердя і любови ближнього.

Ні, я не можу єму дати копійки, бо се Турок — се відвічний лютий ворог мого народа, се ворог Христової віри.

І могочим, нагальним приступом опанували в одну мить мою душу всі спогади лютих борб, що вели мої предки з музулманами в обороні волі і віри; перед очима ставали терпіня християн-невольників, мучених й тут, на кримській землі; уявляли ся на Чорнім морі, що меркотіло ось тут близенько, залите золотими лучами пекучого сонця, турецькі галери і судна, переповнені моїми земляками, закутими в кайдани і січеними до крови червоною тавологою.

Ні, я не можу дати Туркови нічого! Ріж і бий...

Мордуй невіру-бісурман — ті слова заглушували у моему серцю всі віжніші почування християнської любови ближнього.

Велична Христова притча о милосернім Самарянині не могла віднести побіди.

Та день по днєв м'якло мое серце і от я одного дня вийшов з рішучою постановою, наділяти бідного музулманина дрібною милостиною.

Радісно зближаю ся до місця, де звичайно сидів Турок, легко мені на серцю, що

відніс над собою побіду, але нині Турка на тім місці не бачу.

Як жалісно стиснуло ся мое серце.

А може се лише нині він сюди не прийшов?

А може він захорів — з голоду?

Як люто болять мене ся думка!

Минає день, другий, десятій — покійного старця при улиці Садовій нема.

Важка досада проти себе самого змагає ся у мене що дини. Патаня томлять мене:

Де діває ся тепер той нещасний нуждар, що в серцях християн при парадній улиці не зміг розбудити милосерних почувань? Може він вже помер з нужди і голоду? А тоді по части й ти винен причини єго смерті — так дорікаю собі.

Я заєдно мав надію, що мені доведе ся побачити денебудь того бідного турецького жебрака. Шукав єго й на парадних улицах, шукав по татарських брудних переулках, шукав в порті і сусідніх музулманських бідних селах, але вже єго не побачив.

* * *

Та образ єго остане все в моїй душі.

І він мені все нагадувати буде, що до людського серця всякій ненависти народній повинна бути запертою дорогою.

Одного дня читаю в місцевій газеті:

Син багатого російського купця пустив ся сам один лодкою, погуляти по морю. Далеко від берега поспувала ся єму керма. Три дні носили єго флілі по отвертім морі, а четвертого виратував єго Турок, що вітрильним кораблем віз овочі в Ялту. На пів живий лежав молодець на дві лодки, очікуючи смерті.

Доведений до притомности, дякував в порті молодець Туркови за спасенє, виїняв сторублевий банкнот і виправдуючи ся, що більше при собі не має, подав єго турецькому купцеві в нагороду за виратоває життя.

Та Турок з достоїнством сказав: Не мені дякуйте, а Богу. Я не могу уявити собі чоловіка, що не подав би ратунку ближньому на морю.

І не прийняв сотки.

Як мені серомно за себе вчинило ся, коли перечитав опис сєй правдивої події.

Чи не висше стояв той музулманин від неодоного ісповідника Христової віри і любови?

Реферат

проф. Романа Ковальова

на довірочних зборах „Хр.-сусп. Союзу“ дня 26. грудня 1912. р.

(Конець).

Вкінці згадати би ще про оден з най-тяжких закидів, яким кинено Християнсько-суспільному сторонництву, що оно принесло роз'єднане з братами на Україні!

Чи справді оно так, як легкодушно закинули?

Гіркий сьміх, тай годі.

На чолі сторонництва стоїть чоловік, оден з перших піонерів властивих взаємин між галицькою а російською Україною, а его сторонництво приносить роз'єднане з братами на Україні!

Між членами християнсько-суспільного сторонництва нема ні одного члена, котрий би не вважав себе частинкою 30-мільйонного українського народу, а народа самостійного і окремісного від Польки і Москалів, а всі они разом приносять роз'єднане з братом на Україні!

Чи не глум се з читачів і сторонників?

Одно нас ділить, се правда — то католицьм!

Але хотій більша наша частина потопав в православ'ю — не заважаю ся отверто сказати, що она — та більша частина — повинна піти за нами.

В католицьм а не в православі будучність України!

Бо коли саме наша Церков нашого обряду нас виратувала від заглади, і нас охоронила перед винородовенем — то православна церква десяткує нас що хвилини, губить нас у користь російського націоналізму і дає навіть нашим домашнім ефіяльтам ніж до руки:

„Они православні і ми православні“ — значить ся, ми всі, „адін великий 100-мільйонний руський народ!“

Чи може не так?

Російська статистика нашого поділу не розуміє: протестант — ну то Німець, католик — то Поляк, або руський, якого би чим скорше треба привернути хотій би тюрмами і нагайкою на лono православної церкви, що би не витворив ся сепаратизм, а решта — православні, то все Росіяни!

Сто мільйонів православних і сто мільйонів „русских“.

От в чім саме причина нашої тяжкої неволі!

Страшне поневолене церковне — яке потягає за собою поневолене національне!

То і коли там закордоном таке наше положенне, тим горячіше і успішніше повинні ми тут працювати над нашою будучиною!

Тим то й християнсько-суспільне сторонництво буде добивати ся повної рівноправності з усіма народами австрійської держави на всіх полях прилюдного і державного життя! для руського народу, але домагаючи ся для руського народу рівноправності, не думає нарушувати прав інших народностей в державі, бо лише тим способом можна досягнути політичний мир і спокій в державі і в краю!

„Не чужого ми бажаємо, а свого то права!“

Кінчу отсей реферат влучними словами Володимира Шашкевича, отже домагаючи ся свого права, не хочемо займати чужого, бо повна рівноправність може бути переведена по справедливості для всіх народностей, як се бачимо наглядно на Швайцарії, де побіч себе живуть Німці, Французи і Італійці, а всі користують ся рівними правами що до свого языка і народности на всіх областях прилюдного життя!

Чей і у нас та хвиля прийде!

Так тимчасом нам справ не засипляти! Все стояти чуйно на сторожі своїх прав. Безупинно працювати, у хвилиних влидних духом не упадати, своїх ідей мужно і щиро боронити і ширити, та в серці все носити виритий заповіт нашого незабутного Руслана:

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возмеш милости“

і віри не возмеш, бо руске ми серце і віра руска!“

а не упадемо — але побідимо, і діждемо ся красної будучини!

*

Реферат проф. Ковальова прийняли збори грімкими оплесками і висловили ему за его основний труд щару подяку.

Ухвалені резолюції.

1. Загальні збори членів Христ.-сусп. Союзу стверджують на ново, що стоять, як і поперед, на становищі австрійської державної ідеї, в тім переконанню, що тільки в Австрії українсько-руський нарід має спримогу дбати про свій розвиток. Причім Збори підносять з вдовolenем, що на тім становищі станули всі національні українсько-руські партії в Галичині і Буковині.

2. Збори солідаризують ся з домаганнями інших народних партій в справі реформи соймової виборчої ординації і жадають такого числа всіх мандатів соймових, яке відповідає чисельній силі руського населення в краю.

3. Збори жадають охорони руських меншостей по містах і в західній часті краю утворення для них окремих, національно забезпечених виборчих округів.

4. Збори жадають, щоби в кравівім виділі і соймових комісіях прызвано Русинам законом таке число місць, яке відповідає чисельній силі руського населення краю, та щоби так само забезпечено Русинам місце урядуючого заступника кравового маршалка.

5. Збори домагають ся, щоби руська репрезентація в соймі творила окрему, національну, руську курию зі всіми управліннями, прийнятими в системі національних курій.

6. Збори протестують рішучо проти двомандатовости виборчих округів, бо вважають більшемандатову виборчу систему шкідливою для руського населення.

7. Збори домагають ся переведення повної рівноправності руського населення краю, заповученої основними державними законами, на всіх полях народного, культурного і прилюдного життя.

8. З уваги на велику небезпеку російської пропаганди православ'я і об'єднання для католицької Церкви і нашої народности, — пропаганди, ширеної систематично обома відтинками „русско-народної“ партії, — збори Хр.-сусп. Союзу протестують рішучо проти сеї роботи і постановляють всіми силами її поборювати.

9. Збори звизають теперішнє правительство до поборювання законними способами москвофільської агітації, яка розросла ся в краю наслідком піддержування її давнішими міродатними чинниками і всепольським та подільським сторонництвом, а також наслідком кільканадцятилітньої консолідації руської народно-демократ. партії з москвофілами, і домагають ся, щоби краве правительстве спинило це самоволою своїх органів в їх поступованню на власну руку на шкоду руської національної і австрійсько-державної ідеї.

10. Збори Хр. сусп. Союзу відкликають ся до польської суспільности, щоби не лучила ся і не піддержувала партій, які заперечують самостійність укр.-руського народу і в сім напрямі ведуть борбу проти него, або які виступають явно проти католицької Церкви і духовенства. Збори висказують своє глибоке пересвідченне, що піддержуване сих партій яких небудь відтінків, під якою небудь покривкою і в якій небудь формі, не лежить ані в інтересі Поляків, ні держави.

11. Збори домагають ся на основі попередних резолюцій, щоби краве правительство відповідно рішенню Найв. Трибуналу відняло управу „Народного Дому“ москвофільській фракції і впровадило в життя фундацію з народно-руською управою.

12. Збори жадають основаня в як найскоршій часі окремого українсько-руського університету у Львові, котрий є не лише конечною наоціонально-культурною потребою Русинів, але й потребою самої держави.

13. Збори жадають іменованя руських доцентів географії і австрійського цивільного права процесового професорами.

14. Збори жадають зміни кравового закону о кравській Раді шкільній, котрий не відповідає потребам і дійсній культурній і чисельній силі руського народу, в тім напрямі, щоби

кравську Раду шкільну поділено на дві секції: руську і польську після взірця в Чехах і Моравії.

15. Збори жадають заспокоєня шкільних потреб народу заснованем нових середніх шкіл і домагають ся основаня в найближнім часі українсько-руських гімназій в Самборі і Бродях, переміни утравістичних рівнорядних клас в Бережанах і Стрию на самостійні руські гімназії, переміни філії академічної гімназії у Львові на самостійну гімназію, основаня руської реальної школи у Львові, удержавленя руської гімназії в Рогатині і системізованя посад для руської мови в середніх школах; домагають ся, щоби Р. шк. кр. заміщувала місця учителів виділових і народних шкіл по містах і містечках Русинами.

16. Збори жадають поділу народної школи ім. М. Шашкевича у Львові на дві окремі школи, хлопчачу і дівочу і переміни її на дві виділові школи,

17. руської господарської, промислової і торгової школи в руській часті краю,

18. і більшого числа руських кравих і окружних шкільних інспекторів.

19. Збори домагають ся зміни закона, що дозволяє на засноване тільки утравістичних учительських семінарій в Галичині в сім напрямі, щоби можна закладати й семінарії в виключно українською викладною мовою — а поки се стане ся, признаючи права прилюдности українсько-руським приватним семінариям у Львові, женьським в Коломиї і Яворові.

20. З огляду, що в східній Галичині по містах і містечках населенє руське в порівнанню з польським становить навіть більшість, а члени громадських рад звичайно майоризовані більшістю польсько-жидівською, або є польсько-жидівські, і тому після дотепер обовязуючого закона гром. ради не ухвалюють шкіл для руських меншостей з викладною руською мовою, тому наші соймові послы стреміть будуть до зміни сего закона в той спосіб, що школа з руською викладною мовою має заложити ся там, де за її потребою заявить ся 40 (сорок) батьків, маючих діти в шкільнім віці.

21. Збори заявляють ся зі всею рішучістю против засновуваня радами шк. окр. т. зв. експонованих клас в народних школах без порозуміння з громадськими радами і без ухвали сих рад і впроваджуваня в них польського викладного языка.

22. Збори домагають ся такого числа руських судій, яке відповідало би числу руського населення, і стверджують, що велика скількість теперішніх судій з причини незнання мови не вміє відповідно поводити ся з руськими сторонами, — і що руським кандидатам на судій ставлять тепер неоправдані перепони, не приймаючи їх до судової практики.

23. Збори домагають ся поправи положення (щоби вийшло в уставу, а не дар ласки) вдів і сиріт по євьячениках, а також материнського положення русько-католич. приходників, а особливо побільшеня платні сотрудників.

24. Збори звизають руських послів, щоби старали ся о підвищенє плати народного учительства, відповідне на теперішні часи для безпеки їх прожитку і їх родин.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знайомих.

З державної ради.

На онодіпнім засіданню приступила палата послів до II. читання бюджетової провізії.

Звітник Штайнвендер отворив наради, після чого промовляв цілий ряд бесідників: Гостінчар, Корошеч, Будзиновський, Томшк, Немец, Панц, Масталькз, Діаманд, Малік, Дністрянський, мін. скарбу Залеский, Вітик, Г. Грос, Колеса, Лео, Спинул, Розері Вішковський.

Мін. скарбу Залеский представив широку стан суспільного господарства в сім році, в яким в останніх часах зайшло, на жаль, много змін на гірше, а то з причини балканської війни. Найбільше потерпів наш

промисл, в першій мірі ткацький, з причини здержаня вивозу до обнятих війною балканських держав. Але то ще не всі шкідливі наслідки балканських подій, бо крім сего викликали они загальне занепокоєне і поважну грозу, чи і наша монархія не буде втягнена в вир воєнних подій. Ся політична непевність відбила ся і на цілім нашім економічнім життю. Передовсім викликала она нагле зменшенє консумції. Потерпіли в наслідок сего майже всі галузи нашого промислу. О много більше однак чим сей убиток запотребуваня, пошкодило нашому промислові, викликане воєнною грозою а річево нічим неоправдане громажденє і хованє готівки, а дальше неоглядне виводженє або і замиканє всякого кредиту, що очевидно мусіло значно ще заострати напруженє на грошовім і кредитовім ринку. Найбільша небезпека грозила економічній рівновазі в наслідок наглого вибирани вкладах з щадничих кас. Ся проява доказує найліпше, які хибні гонятя має населенє проєство і значінє щадничих кас, які з огляду на се, що є під надзором і контролею держави, є прецінь найбільшою запорокою. Для улекшеня щадничим касам виплат вкладах уділив австро-угорський банк кредиту, так що не було ніякого застою в виплатах в ні одній фінансовій інституції.

Дальше згадав бесідник про тх наївних людей, що відбирали з кас опадности, на се лише, щоби їх зашати до поачох, або закопати в землі. Таке поступованє є зовсім нерозумне. Тяжким знова злочином мусить ся назвати практики деяких спекулянтів, котрі використовуючи нерозум і страх деяких недосвідчених людей, купували від них книжки щадничих кас значно нижше їх дійсної вартости. Що гірше лучали ся випадки, що такі спекулянти купували банкноти по значно нижшій ціні. Власти робили все можливе, щоби запобігти тим надужитим. Обманців належить віддавати судам.

Нема сумніву, що непевне політичне положенє відбило ся найтяжше на Галичині і Буковині. В обох тих краях вже від кількох місяців давала ся відчутти недостача готівки. Сей стан ще погіршив ся в наслідок сегорічного неурожаю, який в многих околицях прибрав розміри правдивої катастрофи. Конечною є там поміч правительства, яке вже підняло відповідну акцію.

Представивши докладно стан австро-угорського банку і его акцію в нинішнім грошовім пересиленню, виказував бесідник, що найгірше вже минуло, а некористні прояви вже звільна уступають, на що вказує се, що вищофуване щадничих вкладах вже устав, та що чим раз більше напливають нові вкладки.

Курс нашої ренти, який опав був низше 82, підніс ся за останніх кілька днів майже до 86. Процентова стопа є все ще дуже трудна, але можна мати певну надію, що і на тім полі наступить по Новім році зміна на ліпше. Чорні хмари, які від якогось часу нависли над політичним виднокругом, уступають, так що спокійно можемо глядіти в найближшу будучину.

Австрійський промисл і торговля — виказує бесідник надію з глибокого пересвідчення — верне небавом до давного стану. Наша суспільна господарка є в своїй основі здорова і сильна і такою також остане на будуче, хотій три останні місяці дорого єї коштували. Бесідник надіє ся, що всякі труднощі небавом уступлять і загоють ся рани задані нашому господарству. Свою промову закінчив міністер зазивом до згоди сторонництва і народів в інтересі монархії і єї народів.

Пос. Лео жалував, що також і сего року не ухвалено правильного бюджета, та що знова треба собі радити провізії. Обговоривши нужденне господарське положенє в Галичині, перейшов до університетської справи і між иншим висказав надію, що небавом наступить в тій такій важній справі рішенє, яке забезпечить вповні і законодатно на цілу будучину народний стан посіданя Поляків на їх університеті, як також заспокоїть домаганя руського народа що до власного університета. На кінець полемізував бесідник з непарламентарною промовою пос. Будзиновського, виказуючи, що нечемні і непарламентарні форми шкодять лише тому, хто їх уживає замість аргументів.

По промовах всіх бесідників прийняла палата послів бюджетову провізію у всіх трьох читанях.

Засіданє скінчило ся о 3. год. над ра-

ном. Слідуюче засіданє відбуде ся при кінці січня; про речинець повідомить ся послів письменно.

Війна на Балкані.

Мирові переговори.

Льондонські мирові переговори можуть дуже легко розбитися і готово прийти опять до війни. Відпоручники балканського союзу мали одержати порученє, щоби на случай, коли нинішні умовини Турків не будуть надавати ся до дискусії, запитали, чи се є останне слово і на случай притакующей відповіди сего переговори зірвали і вивірили розєм на 4 дні наперед. Болгарські правительственні круги уважають вправді зірване переговорів імовірним, однак мимо сего думають, що Турки вкінці уступлять, заким прийде до підйомлення на ново оружя.

Бюро Райтера довідче ся від турецьких мирових відпоручників, що суботнішні турецькі предлоги не є останнім словом Туреччини, хоч відступлене Солуня є значною уступкою Туреччини. Адрианоуполь мусить остати при Туреччині; сей віляєт є необхідний для Туреччини з оглядом на безпеку Царгорода. Турки думають, що Европа не має інтересу в цілковитім викиненю Іх з Європи. Егейських островів не можна відступити, бо належать они до Анатолії, а не до європейської Туреччини. Нинішні предлоги Туреччини мають бути такі, що можуть творити підклад переговорів.

Самостійність Альбанії.

„Breslauer Ztg.“ доносить з Льондона, що судьба Альбанії є вже порішена. Альбанія одержить самоуправу, але не під верховладою Туреччини, лише шістьох європейських великодержав. Остаточне рішенє в сій справі буде мати місце на конференції амбасадорів в дні 2. січня.

„Vossische Zeitung“ доносить з Риму, що грецька блокада альбанських берегів перервала ся.

Дописець „Tribun-и“ з Вальони пише, що предсідник альбанського тимчасового правительства Кемаль бей звернув ся телеграфічно до кабінетів великодержав з просьбою о поміч, щоби війна між Туреччиною і Грецією як найскорше покінчила ся, бо на случай дальшого її тривання грозить бідному населеню, винищеному голодом і недугами, повна руїна.

Болгарія і Румунія.

До Парижа наспіла вістка з Софії, що болгарсько-румунські відносини погіршили ся. В софійських політичних кругах пильно обговорюють нові військові кредити, предложені румунським міністерством війни.

Не проти Австрії...

„Matin“ приносить виясненє причини російського уоружування. Він вивенює, що Росія підвищила стан своєї армії лише до 400 тисяч жовнірів, з котрих часть — по переведенім виобразованю резервістів — вже з днем 13. січня буде розпущена.

Уоруженя Росії не мали нібито ворожого характеру супроти Австрії, лише були приготвленєм до береження і охорони полудневих границь держави.

Болгари готові до дальшої війни.

Після донесеня болгарської коменди полишту ся аж до дальшого розпорядку 2 баталіони в Серес, а 3 в Солуні. Болгари зачали вже обжрат новобранців в здобутих областях. Пороблено вже всі потрібні зарядженя в справі перевозу болгарського війська на случай відновя воєнних кроків в Чаталджі. Генерал Андрєв війхав з Солуня.

Також Навім паша відхав вчера до головної квартири в Чаталджі.

Неудачі Греків.

Грекам останніми днями зовсім не веде ся. Всі битви, що відбули ся зіля Яніни, покінчили ся розгромом грецьких відділів, а відділ грецьких добровольців вигубили Турки до нащадку.

Сумнівна вістка.

До московських часописів доносять з Відня, що Сербія покинула Драч. У віденських політичних кругах нема потвердження сєї вістки.

Сензаційний звіт в справі консуля Прохаски.

„Frankfurter Zeitung“ оголошує звіт начального свідка подій в австрійській консуляції в Прізрені. З сего звіту слідувало би, що справа Прохаски не є так невинною, як єї представлено урядово, і що сербсько військо допустило ся страшної провини, зневаживши австрійську хоругву, вимордувавши зібраних там Альбанців, а сам Прохаска серед втечі уратував своє жите.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. Ві вторник: руско-кат.: Севастіяна; римо-кат.: Сильвестра. — В середу: руско-кат.: Боніфація; римо-кат.: Новий Рік.

— Стипендійні фонди в товаристві „Просьвіта“. До сорок двох стипендійних фондів, які досі остають під зарядом Тов-а „Просьвіта“ прибувають два нові. Замітні і цінні они сим, що походять не з краю, як всі майже дотеперішні фонди, але з Америки. Ще одно особливше, питоме тільки для краю практичного, яким є Америка. Як усі дотеперішні фундації суть призначені для учеників або учениць шкіл середніх і студентів університету, так обі нові фундації американські призначені для шкіл промислових і торговельних.

I. Добродій Григорій Крайківський, власник реальності в Edmonton, Alta. в Канаді, прислав вексель на 1.000 доларів (5.000 корон) і декларацію слідууючого змісту: „Отсим зобовязую ся зложити протягом двох літ 1.000 дол., словами: тисяч доларів на стипендію мого імени (Григорія Крайківського) на підготованє учителів для будучої української промислової школи в Галичині. Грішми тими має заряджувати Головний Виділ Тов-а „Просьвіта“ у Львові і уживати Іх на вказану ціль аж до цілковитого вичерпаня зложеного капіталу після власного узнання Головного Виділу. Осю стипендію можуть старати ся виключно Українці без огляду на релігію, котрі зобовязують ся посвятити рідному промислову по скінченню студій, та після потреби учительувати в українській промисловій школі. На доказ певного зложеня грошей виставляю вексель на 1.000 дол.“

II. Добродій Павло Рудик рівнож власитель реальності з тої самої місцевини складає таку заяву: „Отсим зобовязую ся зложити під Заряд Головного Виділу Товариства „Просьвіта“ у Львові суму 10.000 корон, словами: десять тисяч корон, платихи пірвічними ратами протягом 10 літ (в січні і липцю по 500 корон). Стипендія ся призначена для 5 учеників торговельних шкіл, котрі по скінченню студій посвятять ся виключно українській торговлі. Першештво мають мати сі, котрі зобовязують ся на случай потреби Іхати до Канади і тут працювати в українських „бізнесових“ інституціях. О стипендію можуть старати ся виключно Українці без огляду на релігію. Імена кожочасних стипендістів звольте Головний Виділ подати до мого відома. Стипендія має носити назву „імени Павла Рудика“. На забезпеченє додержання платности стипендійних рат складаю векселі“.

Високоповажаним Фундаторам, що з таким довірам віднесли ся до Тов-а „Просьвіта“ у Львові і не позабули на старий, рідний край, складає Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ отсею дорогою щирю подяку.

— Конкурс на вигляд памятника Т. Шевченка в Києві. Речинець минає з днем 2. січня в. ст. 1913. Дня 3. січня буде засіданє оцінкової комісії, а дня 4. січня відбуде ся засіданє об'єднаного комітету, присвяченє справам конкурсу. „Рада“ доносить, що оноді знова виспіли три фотографії виглядів памятника під девізами: „Галичина-Америка“, „Думи мої“ і „Кобзар“.

— Польське Коло, а український університет. В суботу відбуло ся засіданє польського кола в справі українського університету. На тім засіданю предложив пос. Яворський ось які внески президії, які мають служити за основу до дальших переговорів в цілі сформулюваня начерку цісарского розпорядку:

1) Згідно з ухвалою кола з дня 22. мая с. р. в справі заложеня українського університету, польське коло заявляє ся за заповідженєм заложеня самостійного українського

університету в Галичині найпізнійше до 1. жовтня 1916. р. Окремі уладженя і законні приписи в хосен української мови на львівськй університеті утратять з днем 1. жовтня 1916. р. вповні обовязуючу силу і мовою львівського університету, який має нині польський характер, буде від тоді на все одиноким і виключно польська мова.

2) В переходовім межичасі будуть іме новані українські професори лише до повнення служби, а тому нинішній склад колегії з причини тих іменовань в нічім не змінить ся. Новоіменовані українські професори будуть покликувані на наради виділів з дорадним голосом виключно в справі іменовань і габілітацій Українців.

3) В переходовім часі може міністер після єствуючих приписів в кожнім поодинокім случаю покликувати до життя комісією українських професорів до видачі осуду в справах майбутнього українського університету.

4) В случаю, коли би до дня 1. липця 1916. р. не переведено в конституційній дорозі закона про заложенє українського університету, то з днем 1. жовтня 1916. р. має вийти в жите тимчасове українське висше наукове заведенє, зорганізованє самостійно, яке не буде ані в фактичній, ані в певній злучі з львівським польським університетом.

5) Всі дотеперішні уладженя і все майно львівського університету з виїмком окремих українських уладжень, лишають ся ненарушені при польськй університеті у Львові, також і дотеперішні впливи на заряд університетської бібліотеки. Як в переходовім часі зглядно приготворюючи до заложеня українського університету, так і при евентуальнім заложеню тимчасового висшого українського наукового заведеня справа місця будучого українського університету не може бути нічим пересуджена, бо означенє єї мусить бути застереженє законодатній дорозі. Місце українського висшого заведеня буде означенє дорогою окремого розпорядку, який має ся видати в порозуміню з представниками обох народів.

Дальше коло з оглядом на свої ухвали з дня 22. мая с. р., після яких як в інтересі держави, так і парламентаризму, заявило, що видача розпорядку в справі українського університету повинна бути така, щоби були навівті всі позори винагороди за обструкцію усунені, держить ся свого домаганя, щоби перед видачею розпорядку був забезпечений нормальний хід діяльності як в краввім соймі, так і в держ. раді.

В дискусії прийнято резолюції Яворського, а також і внесок пос. Лісевича, який звучить:

„З огляду, що теперішній львівський університет має польський характер і є огнищем польської науки, як також і се, що польське коло все заявляло ся за тим, щоби також українському народови уможливити науку на своїм окремім університеті, коло згідно з ухвалами з дня 22-го мая 1912. р. заявляє“ ітд.

Ухвалено також внесок посла Яворського: Президія предложить польському колу у властивім часі звіт про рішучий начерк полагоди справи українського університету.

Гр. Скарбек, всеполак, поставив внесок, який звучить: „Коло польське, стоячи при своїй ухвалі з дня 22. мая 1912. р. і при ухвалі соймового кола з дня 9. грудня с. р., зазначає, що в цісарскім відручнім письмі повинно бути виразно зазначене, що львівський університет був, є і буде в переходовім часі польським університетом. Коло ухвалює ще, що український університет має бути заложений поза місцем львівського університету.“

Резолюції гр. Скарбка вже не піддавано під голосованє з огляду на ухваленє попередних резолюцій.

Наш погляд на становище університетської справи висловлений в нинішній передовиці.

— Покаранє богохульство. Англіійська часопись „Catholic Times“ під днем 1. листопада с. р. подає деякі подробиці страшної катастрофи „Титаніка“ дня 13. цвітня. Подробиці замітні для нашого часу, але поминені иншими часописами. В сій то часописи професор Ф. Г. Стекляй, згадуючи про „орангістів“, каже, що ся протестантська секта вибрала своєю ціллю богохульство проти Папи і католиків Ірландії. При сім додає, що деякі члени сєї секти були заняті яко робітники при будові „Титаніка“, а горді на своє діло, посунали ся найперше до шток, а ошісля до богохульства, виписуючи на боках корабля слідуючі

чі богохульні слова: „Ні Христос не зумів би затопити сего корабля“ — „Не має Бога, що зумів би втопити єго в морських філях“. Між тим сей великан, певний своєї безпеки, потонув, забираючи із собою на дно моря 1.700 осіб з цілим Іх майном. Нехай подія говорить сама за себе. Правдивість богохульної написи стверджує найперше світлина корабля перед відчаленєм на повне море, а також лист одного з подорожних, писаний до приятеля коротко перед катастрофою.

— Вибух шрапнелі в Перемишлі. Онодішної п'ятниці лучила ся в Пикуличах коло Перемишля в відділі призначенім для наповнюваня шрапнелів така нещаслива пригода: З причини необережности одного з робітників запалила ся каззля, від чого наступив вибух шрапнелі. Завдяки сему, що шрапнель не був замкнений, випадок мав розмірно невеликі наслідки. Покалічених є всього 5 цивільних осіб, що були заняті в лябораторії; 3 з них тяжше, а 2 легше. Всіх перевезено до військового шпиталю; Іх жито — як доносить — не грозить небезпека. В хвилі вибуху повстав в лябораторії пожар, який на шасте скоро погашено. В противнім разі, з огляду на великі запаси нагромадженої там амуніції, катастрофа була би спричинила великанські шкоди.

— Сірниковий картель вже завязано. Оноді відбуло ся у Відні уконтитуованє нового акційного товариства „Геліос“, яке обнимав 28 фабрик сірників в Австрії, а які не належать до організації „Сольо“. В сей спосіб всі фабрики сірників в Австрії зєдинені в двох організаціях, будуть йти в порозуміню. Заложене товариство „Геліос“ випередили вельми трудні і довгі переговори. Концесіонарами сего товариства є: Австрійське кредитове заведенє, долішно-австрійське есконтное товариство, Жівностенська Банка і Галицький промисловий банк. Акційний капітал виносить 10-5 міль кор., може однак бути підвищений на 21 міль кор. Власники фабрик обнимають всі акції, які виносити муть по 200 К. Яко основу прийнято, що кравву консумцію мають покрити власні фабрики. Коли би она збільшилась, мають тоді заложити ся нові фабрики, або ті, що є, мають бути розширені. Обі організації „Геліос“ і „Сольо“ утворять спільне бюро продажі, що зменшить значно дотеперішні кошти адміністрації. Ціна в подрібній торгівлі буде незмінена. Коробка з таким самим числом сірників як досі, буде коштувати 2 сот. Ціни будуть зазначені на кожній коробці. Фабрики сірників будуть змодернізовані і якість сірників значно поліпшена, головно для вивозу. Як звісно, виріб фосфорових сірників є вже від року заборонений і по довгих старанях правительство рішило ся признати фабрикам фосфорових сірників відшкодованє в сумі 600.000 К. Суму сю одержить тепер товариство „Геліос“. Намір введеня сірникового монополю вправді хвилево понехано, але здає ся, що заложене картелевої організації в сірниковім промислі буде першим кроком до монополю, тимбільше, що подібна організація буде переведена також на Угорщині, де почато вже в тій справі переговори.

— Фалшиві монети. На передмістю Реки увязнено — як доносять — ватагу фалшивників монет, котра від якогось часу пускала в обіг фалшиві 20-сотикові монети. Увязнено 4 особи, инші члени ватаги утікли. Скофіковано 2 метричній сотнари матеріалів на прилад до чеканеня монет. З огляду на дальше слідство подробиці сєї справи держить поліція в тайні.

— Криваві подія в касарні. Оноді рано вибух з незвісної причини огонь в касарні 4-ої батерії імени рос. престоло-наслідника, які містять ся на виленьскім передмістю Петербурга. Завязаваній скоро огневій сторожі удало ся в час ще огонь погасити. При справдженю річий, які находили ся в магазні, безпосередно по огні, виявило ся, що розбито там скринку з револьверами і набоєм, видаваними сторожі і украдено два револьвери. Зарядник господарської части батерії штабовий капітан Колобрінов перешукав зараз всіх рядовиків. Коли вже мав перешукати лише кілька жовнірів, убив єго вистрілом з револьвера здеградований попереднього дня за лихе поведєнє артилерист Черевановський. Стоячий коло Колобрінова вахмайстер Шарапов зловив напасника, сей однак видер ся і стріляючи, утік до неосвітленої салі, грозючи смертю кождому, хто лише до него приступить. Будучи сам в науковій салі, почав добувати

ся до замкненої кімнати старшого писаря Завадського, а не одержавши відповіді, стрілив два рази в напрямі дверей, при чім зранив легко Завадського. Всю касарню окружено військом, але заки видано заряджене в цілі зловлення убийника, Черевановський сам відібрав собі життя.

— **Жертва горівки.** Дня 18. с. м. рано наїшли два селяни в рові при дорозі межі Кольбушовою а Буківцем тіло старшого мужчини. Був се селянин з Буківця, Фр. Ковальський, глухонігий і налоготий пияк. Ковальський, вертаючи в підпитім стані домів, по дорозі згинув.

— **Трамвайна катастрофа.** Оноді випав на на улиці Ніколя Толентіно в Римі трамвайний віз з шин і скотав ся зі стрімкої улиці в долину, вкінці впав до торговлі з музичними приборами. В наслідок сего моторовий і 16 осіб тяжко покалічили ся, а торговля зовсім знищена.

— **Рекорд в журналістиці.** Французкий публіцист Анра Рошфор, який почав свою кар'єру в році державного перевороту 1852. р., славний із своїх різких нападів на Наполеона III, перестав тепер в 82. р. писати, примушений тяжкою недугою очей. Англійські часописи зазначають, що Рошфор побив всі рекорди часописних робітників, бо за 60 літ не пропустив пі одного дня, в якім не написав би статі на злобу дня.

— **На тлі расової і культурної ненависти.** Ньюйоркські часописи доносять з Дуглас в державі Арізона: Після нестверджених ще вістей 500 Індіан із племені Жакі устроїло криваву різню між білими. Збурили они місцевину Сан Ітанціал в мексиканським стані Сонора і вимордували майже всіх мешканців.

— **Обильне послухане.** Оноді відбуло ся у царя послухане 350 послів і трвало одну годину. Не обійшло ся при тім без заряджени надзвичайних середників обережності. Уставлено військо, поліцію і жандармерію.

— **В Заліщинах** застрілив ся оноді капітан 2. батальона 58. полку піхоти Війс. Мисльовец. Причиною самоубійства невідома.

— **Дівочі коси в поштової скринці.** В Штрасбургу з'явив ся невисліджений доси маняк, який сирити обтинає на улицях дівчатам коси. В одній з поштових скриньок на тамошній головній пошті найдено оноді кілька гарних свіжо обтятих дівочих кіс.

Оповідки.

— **Львівський руский театр в Перемишлі.** (В саль "Людового Дому". Початок о годині 7:30 вечером). Ві второк дня 31. грудня 1. "Комедия про чоловіка, що редагував "Хлібороба" дві дії після новелі М. Твена. 2. "Комедия про чоловіка, що оженив ся з немовою" дві дії А. Франса. — В середу дня 1. січня 1913. р. "Запорожець за Дунаєм" розпочне "Зимовий вечір" драматичний образ в 2 відслонях М. Старицького. — В четвер дня 2. січня: "Гордість нашого міста" комедия в 4 діях Густава Віда. — В п'ятницю 3. січня: "Жидівка вихрестка".

— **Іменованя.** Міністерство торгівлі іменувало поштових офіціалів: Л. Ізраєлевича в Бродях, Ю. Глясгала, Е. Баревича, У. Гавліковського, Г. Баронча і Г. Федяка у Львові, Р. Бардаха в Станіславові, Ю. Целера в Бучачі і К. Бігуна в Новім Санчі, старшими поштовими офіціалами, а поштових асистентів: Г. Ескрайза і А. Мошеру в Коломиї, Я. Я. Бренонтюля, І. Угриновського і Е. Батеровича в Заліщинах, С. Насоловського, В. Ріхтера, Б. Куликовського, Г. Якимчука і Ю. Єнджевського у Львові, О. Сохацького в Підволочисках, С. Яроша і Х. Шлягера в Тернополі, Т. Коциловського в Сяноці, О. Трача, М. Гартмана і З. Кункого в Тернополі, Ф. Серватського в Дрогобичі, М. Цімермана в Стрию, Л. Вайха, С. Шора і Н. Єгера в Станіславові, М. Мана в Бучачі і А. Сасовера в Городку Ягайлонським, поштовими офіціалами, полишаючи їх на до теперішніх службових місцях.

Міністер внутрішніх справ іменував повітових комісарів: др. А. Рапого і В. Льюренца, міністерияльними містосекретарями в міністерстві внутр. справ.

Міністер скарбу іменував міністерияльного концепіста др. І. Браблека секретарем скарбу в міністерстві фінансів.

Цар іменував референта адміністраційних і економічних справ в кравей Раді шк. радн. нам. др. С. Окенцького радником Двора; надав радн. нам. у Львові А. Гродському з на-

годи перенесеня в стан супочинку титул радника Двора; іменував старосту В. Венца радн. намісництва в Галичині і надав секційному радникови в міністерстві прилюдних робіт, др. І. Вайгартови, титул і характер міністерияльного радника.

— **3 зелізниці.** Дня 2. січня 1913. о 9. годині відбуде ся в товарних магазинах стації у Львові прилюдна ліцитація невідобраних товарів, як: васеліна, свічки, лінолеум, коняк, вино, чай, чоколяда, січкаря і т. п., о скільки до того часу їх не викуплять.

Дня 3. січня 1913. о 9. год. відбуде ся в товарних магазинах стації в Стрию прилюдна ліцитація невідобраних товарів, як: розоліс, вина, коняк, оцет, цикорія, корки, мило, мітли, олива до машин і т. п., о скільки до того часу не будуть викуплені.

— **Переписка Редакції.** Вп. К. в Б. Ваших віршів не помістимо.

Посмертні оповідки.

Др. Дамян Савчак, кравей адвокат в Борщеві, емер. ц. к. судия, б. соймовий посол, б. член кравевого Виділу, заст. маршалка повітової ради в Борщеві, член надзірної ради і б. директор товариства взаїмних обезпечень "Дністер", член надзірної Ради "Кравевого Союзу кредитового", б. радний міста Львова, упокоїв ся по довгих і тяжких терпіннях, заосмотрений св. Тайнами дня 29. грудня с. р. в 65. році життя. Похорони відбудуть ся ві вторник, дня 31. с. м. о год. 2. по пол. на Личаківське кладовище у Львові з дому при ул. св. Тереса 2. А.

Велику втрату поносить українська суспільність зі смертю покійника, що ціле своє життя трудив ся для народного добра, перше на широкім політичнім полі, а опісля як провінціональний трудивик і організатор Борщівщини. В історії борби о політичний бит нашого народу покійник має заєвнене місце. В. с. п.!

— **Мелітон Слюсарчук,** ревідент австро-угорського банку, помер у Львові дня 29. с. м. в 40. р. життя по довгий а тяжкій недузі. В. с. п.!

Телеграми

з дня 30. грудня

Відень. Цісар уділив в суботу на послуханю д-рови Лукачови вступної санкції для виборчої реформи соймової на Угорщині.

Відень. Християнсько-сусільне сторонництво ухвалило домагати ся, щоби до фінансового пляну влучено також податок від шампанського вина, від автомобілів і тоталізатора.

Відень. Др. К. Левіцкий помістив в N. fr. Presse статью, в якій називає суботній день історичним днем для Галичини і держави. Президиї укр. клубу і польське коло переговорюють ще в сім тижні що до подробіць стилізації цісарського розпорядку.

Відень. Межи Чехами а Німцями розпочнуть ся на ново по межіміністерияльній конференції мирові переговори в справі внутрішньої урядової мови. В парламентарних кругах висказують сумніви, чи гр. Тупови удасть ся покінчити чесько-німецьку угоду, а се тому, що наразив собі Німців, які називають его покровителем Чехів.

Рим. Тутешним дзєвникам доносять з Вальони, що вся Альбанія заворушила ся проти Сербів.

Берлін. (ТКБ). Прибув тут російський міністер війни Сухомлінов.

Відень. (ТКБ). Rathauskorrespondenz доносить, що цісар затвердив вибір Вайскірхера на посадики Відня.

Петербург. (Пет. Аг.) Появив ся царський указ з прийнятем димісії Макарова; лишає ся він на дальше членом державної ради і сенату. Управителем міністерства внутрішніх справ іменував цар чернігівського губернатора, Маклакова.

Петербург. (Пет. Аг.). Міністерство війни предложило раді міністрів внесок, щоби на Фінляндію розширити обовязок достарчування коний для війська і обовязок перевозу війська, після державних законів.

Асекуруйте своє майхо від огню

в „Дністрі”!

Кождий Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одиниці то добробит цілого народу.

Кождий Русин повинен асекуровати ся тільки в руських товаристві взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР”

Нема жадного иншого руского тсвариства асекураційного, тільки один

„ДНІСТЕР”

„ДНІСТЕР” рахує найдешевші оплати заобезпеченя селянських будинків.

„ДНІСТЕР” звертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1911 виносить зворот 10%.

„ДНІСТЕР” одінок та виплачує шкоди по огни скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на оцінителив.

„ДНІСТЕР” дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „ДНІСТРІ” можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер”.

Власні фонди „Дністра” виносять з кінцем 1911 року 3,353.305 корон.

„ДНІСТЕР” приймає обезпеченя на житє у всіх догідних комбінаціях (на дожитє, посмертні капітали, посаги, рентні).

В „ДНІСТРІ” можна обезпечати від крадежі з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери і векслі за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра”: Товариство взаїмних обезпечень „Дністер” у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.

Брошуру:

Йосиф II. чи Ян Казимир?—

(з нагоди святкованя мнимої 250-літної річниці естования Львівського Університету).
можна набути в Адміністрації „Руслана” і в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові по 30 сот. за примірник.

Рух зелізничних поїздів

обовязуючий з днем 1. мая 1912 р. після часу середно-європейского.

Замітка. Поїзди поспішні означені груби м друком. Години пічні від 600 вечером до 55 рано означені підчеркненням чисел мінутових.

Вігіз з Львова

з головного двірця:

До Кракова: 12:35, 3:40, 8:22, 8:35, 2:05§, 2:45, 3:45*, 5:46†, 6:05, 7:00, 7:30, 11:10.

*) до Ряшева, §) від 15/5 до 30/9 включно що дня. †) до Мпани.

До Підволочиска: 6:10, 10:35, §2:16, 2:27, 2:50†, 8:40, 11:13.

†) до Красного, §) від 15/5 до 30/9 включно що дня.

До Черновець: 2:50, 6:10, 9:15, 9:37, 2:25, 3:05*, 6:28†, 7:55*, 11:00.

*) до Станіславова, †) до Коломиї, *) до Ходорова кожного попереднього дня перед неділею і святком.

До Стрия: 6:00, 7:30, 10:02 §, 1:45, 6:50, 11:25.

§) від 16/6 до 8/9 включно лише в неділю і рим.-кат. святя.

До Самбора: 6:58, 9:05, 3:50, 10:56.

До Сокаля: 7:35, 2:21, 8:00, 11:35*.)

*) до Рави рускої (лише в неділі).

До Яворова: 8:40, 5:45.

До Підгаєць: 5:55, 4:53.

До Стоянова: 7:55, 6:00.

з двірця „Львів-Підзамче”:

До Підволочиска: 6:25, 10:55, 2:29*, 2:42, 3:07†, 9:01, 11:30.

†) до Красного, *) від 15/5 до 30/9 включно що дня.

До Підгаєць: 6:09, 1:21*, 5:15, 10:40§).

*) лише до Винник, §) до Винник лише в суботу і неділю.

До Стоянова: 8:12, 6:12.

з двірця „Львів-Личаків”:

До Підгаєць: 6:28, 1:40*, 5:36, 10:59§).

*) лише до Винник, §) до Винник лише в суботу і неділю.

Поїзд поспішний з Львова до Підволочиска відіждєть о год. 2 мін. 16 по полудни з перону 2, Нр. сходів II.

Поїзд особовий з Львова до Красного відіждєть о год. 2 мін. 50 по полудни із західного тору перону 4 Нр. сходів IV.

Поїзд особовий з Львова до Станіславова відходить о годині 2. мін. 35 по полудни з перону 3 Нр. сходів III.

з головного двірця:

До Брухович: що дня: 6:02,

Ученик VII. кл. (фізйольог, математик) приїме лекцію. „Кальхас” Бережани, гімназия. 476(4)

ЦЕРКОВНА ТОРГОВЛЯ

„ДОСТАВА”

Львів, ул. Руска 20, — Станіславів, ул. Смольни Перемишль, Ринок 26.

Удержує найкращий вибір всяких церковних річий. — Злучила найлучших артистів для виготовлення іконостасів, престолів, кивотів і др. Приймає у Львові золоченя чаш і всякі направки. Зєднала досі загальні признання. 366(80сс)

Всіх продуцентів збіж ярих і трав просимо подати відворотню Краєвому Союзови Господарско-торговельних Спілок у Львові ул. Зіморовича ч. 20, які збіжа ярі і трави мають до відступлення, причім докладно належить подати:

- 1) Назву насіння.
- 2) Їго походжене.
- 3) Їго плідність і взагалі всі їго прикмети.
- 4) Гваранцію що до свіжости, чистости, сили кільченя, та о скільки зерно було на слоті (зросле).

471(3)

Жасія ярих і цвітіміб 6 пачках по 10 сотиків

в гарних і практичних скринках віддає в комісову продаж на догідних услівях Красвий Союз Господарско-торговельних Спілок у Львові ул. Зіморовича ч. 20.

Насінє під гваранцією свіже і правдиве, перед насипуванем до пакетів піддане контролі КРАЄВОЇ СТАЦІЇ БОТАНІЧНО РИЛЬНИЧОЇ у Львові.

Просить ся о ласкаві скорі зголошеня на комісові склади, бо число скриньок обмежене. 467(3)

„Карпатія” тов. обезп. на житє —

Заступство в Синавці, п. Башня дол. приймає обезпеченя на житє, посаги, від огню, граду, крадіжки і випадків. 94(238).